ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಹೋದ ಸಾರಿಯ ಈ ಶಾಸನಸಭಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹುದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ತಮ್ಮಂತಹವರೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಂತಹವರು ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಇಂತಹುದನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆ ಮುಗಿಯಿತು.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

Constitution of a Committee other than the Anti-Corruption Department

*Q.—168. Sri E. NARAYANA GOWDA (Bangarpet).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they intend to constitute a committee other than the Anti-Corruption Department under the Chairmanship of a retired High Court Judge as has been done by the Government of India to prevent corruption and to increase efficiency in the administration ?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

The question of constituting a Vigilance Commission is under consideration of Government.

Member's Representation

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿಯವರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದೂ, ಈ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ರೀಷಫಲ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ.....

Mr. SPEAKER.—I have no information.

BUDGET ESTIMATES FOR 1964-65

General discussion—(*contd.*)

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ (ರಾಮದುರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಡ್ಯಾಮುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದಾದ ನಾರಾಯಣಪುರ ಮತ್ತು ಅಲಮಟ್ಟಿ ಡ್ಯಾಮುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲವೆದ್ದು ಈ ಹಿಂದೆ ಆ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಡ್ಯಾಮುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ

ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳವಳ ಹಾಗೂ ಭಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ರಾವ್ ಅವರು ಮೊದಲು ನಾರಾಯಣಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾರಾಯಣ ಪುರಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಎದ್ದದ್ದು ನಮಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಧರ ಗುರೂಜಿಯವರು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಹರಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಬಳಿ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ಅವರು ಒಂದು ವಾದವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಡ್ಯಾಮನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮಾರು ಮೂರೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ತರೀ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಯಿತು? ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ 30-40 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಏನಾ ಅವರಿಗೆ ಆ ಡ್ಯಾಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೇನೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲದ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಇಂಥಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತ್ಯಾಗ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಅವರು ತೋರಿಸಿರತಕ್ಕ ತ್ಯಾಗಕ್ಕಾಗಿ. ಅವರನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತುಂಬಾ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು 14—15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಳಕ್ಕೇ ಬರತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೇ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಹಿಂದೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಅಂಥ ಅವರ ನಿಲುವಿಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಉಚಿತವಾದ ನಿಲುವೇನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲು ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಅಲಮಟ್ಟಿಯ ಹತ್ತಿರ ಡ್ಯಾಂ ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರುದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದರೆ ನಾವು ಆಂಧ್ರದ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಜಾಪುರದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರೀ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಾದರೆ—ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ನಮಗೆ ಫಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ದೀರ್ಘಕಾಲಾವಧಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಳಿದ್ದಾಗ್ಗೂ ಅದು ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಬಾಂಧಾರ ಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಹಾಕದಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ 20—25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಈ ನಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗಳ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಪಿಕಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಬಾಂಧಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸನ್ನಿಯಾಗಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ 63—64ನೇಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಮಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

36 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅ ಹೆಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ 21 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯುದು. ಅಂತೂ ಸರ್ಕಾರವವರು ಮುಂದೆಯೂ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಣೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 15 ಇಂಚು ಮಳೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉದಾರವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಘಟಪ್ರಭಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ನೀರಾ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೂಡ ತರಿ ಬೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ 10-20ರಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತರ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 20 ಇಂಜಿನ್ನುಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಅರಾಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20 ಇಂಜಿನ್ನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ? ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಬಾವಿ ತೋಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಂದ ಬಂದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಿರಾಶೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದಂತೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಕೋಲಾಹಲವುಂಟಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪರದೇಶಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತರೆ ತರಾಂತರಗಳಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಿದಾರು ಮೈಲಿಗಳಿಂದ ಬದಾರು ಕೊಡಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಮಾಧಾನವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನೂರಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸುರಿದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ನಾನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನೀಗಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಇದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆಯೋ ಏನೋ. ಈ ರತಕ್ಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ೀನರು ನಿರಂಕುಶಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜಿನ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಆದಾಗ, ಇದು ಯೂನಿಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಆಗಿ ವಿಶಿಯಾದಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದವಾಖಾನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾಯಿಗಳು ಅಡ್ಯಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣು ತುಂಬ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಲ್ತ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಡೀನ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಎಂ. ಐ. ಎಸ್ ನಲ್ಲರುವವರನ್ನು ಚೀಫ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗುವುದೇನು ? ಮೊನ್ನೆ ದಿವನ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ತಮ್ಮ ಎಂ. ಡಿ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್.

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಚುನಾಯಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಡೀನ್ ಅವರು ಕೊಡದೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಜೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ಹೋದ ದಿನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಲೆಟೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಡಿ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಸ್. ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಅವರನ್ನು ಹೋಗದ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಡೀನ್ ಅವರು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು 60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮತ್ತು ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸುಗಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಶ್ರಮ ವೇತನವನ್ನು 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂತೆ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ವರದಿಯನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡಾಗ They are being paid Rs. 100 upto this date ಎಂದ ಹೇಳಿದರು. ಇಂತಹ ನುಳ್ಳು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಶ್ರಮವೇತನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯಾಂತಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದೇನಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ರಾಮದುರ್ಗ, ಗೋಕಾಕ್, ಅಥಣಿ ಮತ್ತು ರಬಕವಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷವೂ ಬೆಳೆ ಬಂದುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಭಯಾನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪುರಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. S. PATIL (Belgaum I).—Before I begin my remarks on the Budget I should like to draw your attention and the attention of this Hon'ble House to Rule No. 163 of our Rules of Procedure and Conduct of Business. Here, the relevant wording is that the Assembly shall be at liberty to discuss the Budget as a whole or any question of principle involved thereon. This is the procedure which we are bound to adopt. When I listened to the last member who spoke, he simply made numerous complaints regarding so many works.

Mr. SPEAKER.—They are also general.

Sri V. S. PATIL.—It cannot come under the wording of the Rule. My further suggestion for this purpose is this: I request you and the office to issue a circular intimating the Hon'ble Members as to how far they can discuss or what point they can raise at the time of general discussion and also on Demands for Grants. This clarification must be made by the Office for Hon'ble Members' guidance and I think if this procedure is followed, then certainly we can curtail the time of discussion and wasting much of the time.

Mr. SPEAKER.—I am grateful to the Hon'ble Member for the suggestion. In fact I have been observing when I have to sit all through the length of time that minor details of a project cancelled or some tank going out of repair not being attended to, or a certain road—length not done all these things are mentioned. This rule has to be brought again to the notice of all the Members. I am trying to do this as I mentioned on a prior occasion. I will try to help members by collecting data or any reference books and all that. I suppose I will be able to do it next week. There will be one or two assistants in the Library to whom they can go and ask for such assistance. When general discussion takes place or when particular Demands are placed before the House, all possible references will be made available to them provided they ask for them sufficiently early. The members may think of availing themselves of this facility. Having mentioned this before the House, I do not know whether it is still necessary for me to issue such a circular.

Sri S. SIVAPPA (Sravanabelgola).—A circular of that type is not necessary. I think the scope of the general debate should be wide and Chair cannot preclude a member from making a speech on the financial statement and it will not be irregular to quote instances because the very purpose of discussion is to show how far the financial statement is correct or incorrect by quoting instances. So you cannot be rigid while general discussion of the budget is going on. The scope should be wide. There is a time-limit. You are not giving him enormous time. You will limit him to 15 or 20 minutes. That particular member may not get an opportunity to speak on every demand. He may have no occasion to say something about his constituency.

Mr. SPEAKER.—It only shows that there is better scope for the organisation of the party. Members should sit round and think that if a particular member does not get a chance, his colleague in the party would put for the his view. But the members don't do it. I am only throwing a suggestion.

Sri S. SIVAPPA —The party member can speak on a policy statement. How many parties are there. If there is such a party system, if they speak on policy statement in consonance with their idealogy, it is allright. But, here, it is not so. There are several members representing their constituencies.

Mr. SPEAKER.—I will be grateful if organised parties attend to that.

Sri V. MASIYAPPA (Hiriyur).—I want to know whether a member, taking part in the Budget discussion, speaking on a particular matter of policy, can quote examples to clarify the policy.

Mr. SPEAKER.—Sri Masiyappa, with his length of parliamentary experience, knows that illustrations can be given to support a policy. But it must not be wholly ridden with instances without dealing with any question of principle or policy.

Sri R. K. PRASAD (Anekal).—There are certain reports that have been published by the Government but they ere earmarked for official use. Are those reports available to the members also?

MR. SPEAKER.—If Sri Prasad gives me a list of those reports, I will examine it. If they are available in the Legislature library, that means that there is no secrecy. That apart, if the list is given, I will try to do something.

SRI R. K. PRASAD.—They are all printed Reports.

MR. SPEAKER.—What is the connection between printing and secrecy? Printing is not the criterion. It is only for the purpose of facilitating reading. If a large number of copies are required, instead of being typed, they will be got printed.

SRI R. K. PRASAD.—If they are not marked secret, then, it is meant for the members.

MR. SPEAKER.—That is why, I asked for a list.

SRI V. S. PATIL.—As regards the suggestion made by the Hon'ble Leader of the Opposition, I submit that I cannot agree with that. Because, we must go by the relevancy of the subject matter before this House. Discussion on the Budget is divided into two parts. The first part is general discussion, wherein we have to confine our attention to the principle and the whole Budget at a time. As regards the specific instances of injustice or works to be got done, *etc.*,—that part is the second part, Demands for Grants. On that occasion, every complaint regarding any work can be brought to the notice of the Hon'ble Minister. This distinction must be brought to the notice of the Hon'ble Members by a circular clarifying this point. I am now fortified in this matter by what the Hon'ble Leader of the Opposition said. He also seems to have confused ideas regarding this subject. That is why it is quite essential to issue a circular for the information of the Hon'ble Members.

MR. SPEAKER.—I will examine it.

SRI V. S. PATIL.—While dealing with this subject, the most important subject of this session, the Budget,—my Hon'ble friend Sri Jatti, the Finance Minister is unfortunately not present here.

MR. SPEAKER.—He has gone to the other House. He will come now.

SRI V. S. PATIL.—Why I am pressing his presence is, I had asked for certain information from him yesterday in writing. I wanted it before I could take up this subject. Unfortunately, he has not given it, nor has he arranged to supply that particular information to me.

MR. SPEAKER.—Has the Hon'ble Member got a copy of that letter?

SRI V. S. PATIL.—I have not got a copy.

MR. SPEAKER.—Then, I cannot help him. If he had given me a copy, I would have passed it on to him.

SRI V. S. PATIL.—Without that, it is rather difficult for me to discuss. But as the Chair has ordered me to proceed on the subject.

MR. SPEAKER.—I wish the member could have talked on the Budget later. But having been called upon and having accepted and having begun, under the rules, I cannot give him a fresh chance. However, when that particular Demand is placed before the House, I will give him a chance to speak about that particular matter.

Sri V. S. PATIL.—So far as the framing of the Budget is concerned, I have said on several occasions in the House that the old practice and pattern of the British regime of framing the Budget has not at all been changed. Even though we have changed and the Government says that we are in a different set up that we are independent and that the Government is meant for the welfare of the people-all these good slogans are there-still the way in which Budgets were framed by the British aristocracy or the British Civil Service has not at all changed. The basic principle of the British aristocracy or the Civil Service while the Budgets were framed is given in a book called "Theory and working of the Union finances in India" By R. M. Bhargava. On page 18, he says : "The Indian Taxation Enquiry Committee of 1925... following defininition as the working basis of framing the Budgets. The taxes are compulsory contributions made by the members of a community to the governing body...towards common expenditure without any guarantee of a definite measure of service in return." This was the policy which was followed by the British Government and the same policy is being followed by our Government also. There must be a change in the outlook. Otherwise, we cannot deserve to be styled as a welfare State, as a welfare Government. That is why I should like to bring to the notice of the Hon'ble Minister that the outlook must be changed. And, we must concentrate on what is really beneficial. What are the real benefits that accrue and how far we have advances in the stages of welfare ? It is not a question of how much we spend. That is a subsidiary thing. The first thing is how far we have advanced towards progress, what benefits we have conferred or what benefits the people have derived by the activites of the Government. Spending is not the criterion. Here, you will find, throughout the whole of these big volumes of the budget memoranda or the Budget or the explanatory notes, everywhere, you will find that the main criteria is what amount is spent. That is the only thing there. What is the outturn and how far we have advanced in a particular work and what return we are getting-that is completely silent. We are still in dark as to what we are going to get out of this huge expenditure that is being incurred. I would not have complained if this expenditure had been met from the revenues of the State. But, everywhere we are incurring heavy debts. We are practically begging and borrowing. We are begging and borrowing from the Centre. We are begging and borrowing from the people. We are begging and borrowing even from foreign countries. This policy of begging and borrowing will not be of any use. It will not be congenial to the uplift of our country. It will not be congenial to make us self-sufficient and self-reliant.

10-00 A.M.

I can say that this begging must be completely stopped. This question of begging must not be there before anybody, either before an individual or an institution or the State Government or the Central Government. This question of begging and all those things must be wiped off from the present system of our thinking. That is why I suggest

that this begging, asking for grants and all these things must go away. There must be some regulation or rule or law under which the State Government must be able to demand a share from the Central Government revenues or the local bodies must have a right to demand a share from the revenues of the State. This begging must be stopped in the first instance.

The second point which I would like to suggest is that even though the Constitution has given us a guarantee of equality, still there is such a great discrepancy or discrimination between the servants of the State Government and the Central Government and servants of the local bodies. When we are appointing persons of equal qualifications and when we are expecting equal work from these persons, the emoluments and other benefits must be equal, whether they serve a local body or State Government or whether they serve in the Central Government, if the qualifications and work are the same their emoluments and benefits must also be same. This sort of discrimination that is being perpetuated from the British time must be wiped out and I would like to request the Government here to make a strong representation to the Central Government that most of the emoluments that we have to pay must be borne by the Centre. There was a system in Bombay, when we were there, whereby the emoluments of the servants of the local bodies that is, local boards and school boards, were met by the State Government. About two thirds of the emoluments of these persons were paid by the State Goverment and like that some sort of proportion should be met by the Centre and funds made available to the State exchequer, and thereby make a provision that all servants of equal grade and equal work must get equal emoluments. We must force the Central Government to make a law to give a proportion of the emoluments as their share for services in the State. By this measure I feel nobody will try to go up or try to be in the Central services and the second grade people will remain here, and third grade people go to the local bodies. This sort of gradation or inferiority complex that is created in the minds of services will be wiped out and this measure requires to be considered by the Government. I submit that this sort of discrimination must go away.

Another thing which I would like to know from the Government is about the heavy debt charges. I have pointed out this when I spoke several times on the question of budget. Every year we are raising loans from any source wherever it is possible, from private individuals, from institutions, from the Central Government and also from the foreigners. This sort of taking loans for running the administration is not good. It is plunging us into indebtedness and I think we have practically mortgaged this country or this country's credit to the foreigners. It is not good. Of course so far as loans raised internally are concerned, we can say that it is also a sort of taxation. According to the professors of political economy, a tax may be direct or indirect but there is a kind of tax which is a deferred tax. Raising of loan is a deferred tax and we will have to pay back the loan from our taxes. We will have to raise the tax or collect money by other means from the people to pay up these loans. We have

(SRI V. S. PATIL)

to be considerate while raising a loan. Somewhere in the budget speech it is stated that huge amounts have been spent on irrigation. For these big irrigation projects several hundreds of crores of rupees have been spent and we have passed the Betterment Levy Act in 1957. After passing that Act we expected that at least interest charge on these big amounts would have been recovered from the beneficiaries. But up till now what is done—nothing. On the contrary it was amended in 1961 and again in 1963 and still nothing has been recovered as yet. It means that we the General Public are liable to pay interest and we have to pay capital. But from the beneficiaries we have not recovered a single pie. It is not a good state of affairs. As the Hon'ble Minister in charge of P.W.D. has just now arrived I must ask him to look into these things. My submission to him is that when he is now thinking of embarking upon bigger schemes, he must also think of repayment of the money by the beneficiaries. Hundreds of crores have been spent on irrigation projects and probably another 200 crores may have to be invested on Upper Krishna and other projects. I have no objection for such an investment but I have objection for non-recovery of the amounts. It is not possible for us to spend money from our resources. We have to take loans; we have to borrow from other countries and what provision have you made for repayment of these loans? We have raised these amounts long ago and the loans have become overdue. But not a single pie has been recovered by way of income. Why is it so? Because at the time of these plans were placed before the House, you show a grant picture that several thousands of acres will be irrigated and so many lakhs of tonnes of foodgrains or sugarcane would be grown and so many factories will come up. You place before us a grand picture. But ultimately though 10 years have elapsed since the completion of most of the projects, not a pie has been returned. That is the point to be considered. Is it due to the fact your officers do not give you the correct picture? I submit that before embarking upon these big projects, you must find out some ways or means by which the moment the project is completed; full use of waters must be made by the people. If the Government do not do this, we will be thrown in the wilderness. It is no use saying that my constituency is neglected or that constituency is neglected. All these things are beside the point. We have to look to the State or the country as a whole. We have to look whether the income of the State has increased or not. It is not a question of benefiting one constituency. Whether the Gundlupet constituency or some other constituency is benefited is not material. The drain on the resources of the State on account of the big project should be checked and they must be fully utilised and we must get the return as expected. For example, on page 7, the Hon'ble Finance Minister has said that 3,57,811 acres are the developed area under these projects. We have passed a law under which Rs. 500 per acre whould be recovered as betterment contribution. The amount comes to Rs. 17 or 18 crores.

Has a single farthing been recovered as yet ? Nothing has been recovered so far. We have to pay for every day's delay interest on these loans. Even though some amounts have become due, Government has done nothing to recover them. It shows one thing, namely, that these projects have been started at the instance of the big bosses in the Congress Party and that they do not want now to displease their electorate. That is why they are delaying. This is my open charge against the Government and that is why they are ruining not only this State but the whole country by not recovering the due amounts from the people who have been benefited by these projects.

Now, I should like to refer to the Sharavathy Project. I do not want to take much time of the House because there are so many members on this side as well as on the other side who are very critical so far as the expenditure and working of Sharavathy is concerned.

On page 16 of his speech the Finance Minister has stated ;

> "The Mysore Land Revenue Surcharge Act, 1961 under which Government are enabled to levy a surcharge on land revenue came into force on 1st April 1961. It was expected that resettlement operations would be completed by now. Due to delay in the passing of the Land Revenue Code and the nature of work, the resettlement work is still in progress."

So, there is an admission that before the end of February 1964 this resettlement work would be over. But what is the harm in bringing to one level the land revenue which was expected after introduction of this resettlement and why it has not been brought into force ? The second thing is that—and we welcome the decision—the Surcharge Bill is not going to be extended to the next year. So, what is the effect of dropping the Surcharge Bill on the present budget ? Will it not add to the deficit which is already mentioned in the budget ? What will be the total deficit as a result of this ? The third thing is what is the total debt as on 31st March 1964 and what steps the Government have taken to pay off the debt ?

† SRI B. D. JATTI (Minister for Finance).—Regarding debt, when I reply to the general debate I will give the latest figure. As far as the Surcharge Bill is concerned, it would have been better if it had been brought here and extended by one year. Now, it appears that many of the Hon'ble Members of this House and the Upper House are not very much interested in giving extension by one year. By what we are not going to suffer very heavily because the survey and settlement work is nearly complete. Out of 38 units which are to be completed, by now 33 units are complete. By the time we want to introduce the new survey and settlement, the 37 units would be completed and only one unit will remain. But under the Constitution and according to law, there is no objection to recovering the survey and settlement assessment according to new changes in different district and different region. There would be no deficit.

Sri V. S. PATIL.—Then, Sir, I wish to touch upon the Bangalore Water Supply Scheme. We are aware that Government is taking steps to give good water supply to the Bangalore City. But what about the sanitation of this metropolitan city? If anybody goes to the Wilson Gardens and similar places, he gets the dirtiest possible stinge and the worst thing is that the whole area is infested with mosquitos. It is very difficult even to walk in the streets in the evenings. Our city which was known for its beauty and which is called the garden city has come to this pass. The sanitation has gone to dogs so far as this city is concerned and I request the Government to see at least for the sake of the guests that come here that the good name of this city is not lost outside. I hope they will try to do something at least to do away with the mosquito nuisance and to lay underground drainage. Unless you do these things, the city's sanitation cannot be improved and it is no use bringing water and allow more nuisance here. This aspect must be taken into consideration.

According to the Hon'ble Finance Minister, our expectation of the State's share in the Third Five-Year Plan is Rs. 110 crores but he cannot reach more than Rs. 60 crores. So, there is a deficit of Rs. 50 crores. This is a very sad state of affairs. Our Government ought to know what is the capacity of our people to pay and how much we can collect by way of taxes. This is the primary duty of the Government, but they have failed in it. They are simply framing project and wasting money. I would call it a waste. If they had preiovusly taken the step to have performance audit before embarking upon these big projects, I think much of the waste could have been avoided. But the time has gone and even now I am afraid whether this performance audit will be of any use like our Anti-Corruption Department. This department is practically dead and gone.

I would like to suggest one thing looking to the trend in the country against corruption. We have discussed that matter here for four days and everybody is against the Anti-Corruption Department, but I do not understand how and why corruption is thriving. That is why I made the suggestion that the Anti-Corruption Department must be completely outside the control and purview of this Government and it must be responsible to the President himself. Then alone it is likely that we can find some way out of it.

Then I should like to point out that on page 33 this measure of 'ways and means' is practically a debt. Even though advances are made by the Reserve Bank, they are not given gratis, but we have to pay them back. This is just an adjustment and that is not going to help us much. It is only a temporary measure and it will not solve our problem. We have to create means by which our finances will be strengthened. My submission is that instead of resorting to these ways and means method, it is better that we try to recover the dues from the people who are bound to pay the taxes and dues to the State. And the first thing in that direction is to recover betterment levy.

Sri B. D. JATTI.—The Hon'ble member knows that over-drawing is nothing but temporary accommodation made whenever we are badly in need of funds for making certain payments. For that accommodation we also pay interest. When bills are presented for payment we cannot say that we are not going to pay. So we take this ways and means advance up to a limit and we may go or we may not go up to that limit according to our necessities.

Sri V. S. PATIL.—Why should we go on begging like this? It is not good. A beggar cannot have respect. We are losing our self-respect. So my submission is that this way of running the Government is not good. It is humiliating.

Sri B. D. JATTI.—Over-drawing is not peculiar to the Mysore State alone. It is in practice in all the States including the Government of India. It shows that we have got sufficient credit in the Reserve Bank. It is an honour to us.

Sri V. S. PATIL.—Then I refer to para 82. He says: Once our assets begin to yield returns, particularly the Power and Irrigation Projects, the position will get eased gradually." I do not understand when this position is going to come. I think Mr. Jatti will have to spend and some other person will get the benefit. The whole blame will be thrown upon the present administrators and the benefit will be taken by some other persons who will come in the next generation. That should not be the case. My submission is that when we spend money we must have in view what is the return to be obtained and when it is to be obtained and we must be very specific about it. In the next sentence the Finance Minister says: "It will be our endeavour to improve the collections of existing taxes, recover arrears of loans, eliminate unnecessary items of expenditure and postpone optional items." Eliminating unnecessary items of expenditure is a very difficult thing to do. It will be very difficult for the Minister to resist my friends on the other side; When they propose a work they will sit upon his chest and get the work done, whether it is necessary or not. This sort of thing must be eilimi-nated. If you do not want to displease the members, you cannot curtail this expenditure on unnecessary items. You must be bold enough to tell them at their face that this is the position, the return from this work will be only so much and so it cannot be done. Even if there is no return, you spend on several items. That is not the criterion for spend-ing public money. So unless this policy is adopted I do not think you will be able to eliminate all unnecessary items of expenditure.

Sri B. D. JATTI.—In 'unnecessary items' what Sri Patil just now said also may be included. I can assure him and the Hon'ble House that about 75 per cent control has been already effected. On the remaining 25 per cent control will be effected during the next financia l year and I hope that I will be successful with the co-operation of all of you. What is really unnecessary is the holding of Seminars Conferences, Tea Parties, Dinner and Lunch Parties. These are absolutely unnecessary. If A or X or Y comes here, then in honour of him you invite hundreds of people for the Tea Party or Lunch and spend

(SRI B. D. JATTI)

thousands of rupees at the cost of the State Exchequer. If these are eliminated, then most of the unnecessary expenditures would have been curtailed.

Sri V. S. PATIL.—Now I wish to touch on the last and important point from the point of view of our friends. My friends have said on several occasions and I have also stated that we people in the border areas are discriminated against. As an illustration I will mention only one thing. In every taluk or block I think there are two dispensaries to be started by the Government with the help of the people and the contribution is about Rs. 12,000 to be paid by the Gram Panchayat and the rest about Rs. 1 lakh are to be spent by Government. Two such dispensaries are to be given to every Block. In our taluk on the border are two sections, one Marathi section and another Kannada section. We do not dispute if the Kannada section is given something and a dispensary is started there, but there should not be discrimination. In the Belgaum Block two such dispensaries are proposed. Two Marathi villages have contributed their quota by collecting sums from the people like Rs. 5 or Rs. 10 or Rs. 100 according to their mite and paid to the treasury. On the contrary, the Gram Panchayat in the Kannada area has been given by the Government one tankwork worth about Rs. 4½ lakhs. This contract was given to a panchayat.

ಶ್ರೀಮತಿ. ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುದು ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಾರದು ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ. ಈಗ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ?

Sri V. S. PATIL.—I am not deviating from the point of policy. I am dealing only with the point of discrimination and how discrimination is being practised by the Government and to explain that point of discrimination I am giving this example.

Sri B. D. JATTI.—You may include Gundlupet also.

Sri V. S. PATIL.—Definitely. Both of us stand on the same level. That conttact of constructing the tank was given to that Panchayat which handed it over to a contractor and the contractor has paid the money and so the people there have nothing to pay for the dispensary. On the contrary, the people in our area have already paid their contribution to the Government, but the Government is not included to give these two dispensaries to our Marathi villages and it is bent upon giving one only and the other one to the other area. My point is this: our Marathi people have already suffered, and they have already come forward to pay the amount from our pockets, while that panchayat has not paid the amount from its pocket and it has recovered it from the Government Revenue and paid it.

10-30 A.M.

Sri B. D. JATTI.—If that is the distinction, that distinction cannot be kept there. We will see that the distinction is removed. There is one difficulty which the Hon'ble Member must try to understand. Originally the cost of health unit as approved by the Government of India was Rs. 80,000. Out of that Rs. 12,500 had to be collected from the people. Now the estimates have increased to Rs. 86,000. In one case it has gone up to Rs. 1,10,000 and in another case it has gone upto Rs. 1,26,000. But the Government of India are not agreeing to the proportion of the estimate being increased. That is our difficulty. I am in correspondence with the Government of India. The moment I get a reply that I can go ahead with the original estimate, I will take it up even if there are some difficulties. But there is no difficulty.

Sri V. S. PATIL.—There is another thing which I would like to mention that the Constitution has made provision for the protection of linguistic minorities. But I am sorry to say that this Budget does not show a single pie or farthing for the welfare of these minorities. Nowhere either in the speech or the budget figures or anywhere in the whole of this Budget. That is not proper. Protection of Minorities, does it mean only in wording or does it mean only by giving reports? Something concrete must be done for the protection of these minorities and for that purpose a new head is suggested to be included or created in the Budget for the protection of the linguistic minorities. Lastly, Sir, the only thing that I have to do is to thank the Chair for giving me some more time and relaxing the restriction of time limit in my case.

[SMT. NAGARATHNAMMA HIREMATH (CHAIRMAN) in the Chair.]

Smt. VIJAYADEVI RAGHAVENDRA RAO (Chitapur).—Madam, I support the budget estimates that are presented to us by the Finance Minister. We have heard most of the Hon'ble Members giving their valuable suggestions to the Government. While doing so, most of the criticisms have been made. From the speech made by the Finance Minister, I think the Government is going to take up more power projects just as they have taken up the Thungabhadra and also Sharavathi Valley Projects. I think the Government have already started to harness the water resources that were available in our State just to produce more power and this power should be utilised in the rural electrification. Some of the members from Hyderabad Karnatak area may be knowing that Pandit Nehru when he visited Hyderabad in the year 1948 just after the Police action said that rural electrification is the first step towards socialism. I think we all agree with him. We do not mean by rural electrification that we must have electric lamps in the villages. We know that electrification means industrialisation of the rural areas and the conservation of the energy by which we can have the industries maintained there. Otherwise no industry can emerge out of it. As it is I am told that the Government is proposing to start preliminary work of Harangi and Chandrampalli Project in Gulbarga District. My only

(SMT. VIJAYADEVI RAGHAVENDRA RAO)

request to the Government is that maximum amount of power should be utilised in the rural areas for industries. The next step would be for the Government to establish co-operative modernised industrial unit or the medium scale industrial unit for the villagers. As we know our peasants have got incomparable hereditary skill in them, as regards small scale industries. So, if the Government provides more facilities for them, I think all the peasants can unite together and collect all the traditional skill in them and produce more and more handicrafts, thus maintaining the skill or the hereditary skill that is existing in them. This can be the answer for the unemployment problem and the local people can stabilise themselves in the rural areas. This will stop the drift of the rural people from the rural areas to the urban areas, and finally, this will diminish the disparity between the rural and urban people. Now, as the Finance Minister is here, I would like to tell him a few more points. We have already greeted the dawn of Mysore State on 1-11-1956. But uptill now no decision has been taken as regards equation of posts and the inter-state seniority lists. I believe some of the decisions have been taken as regards some of the Departments and some of the gazetted officers. I request the Government to take early steps in this regard. As regards non-gazetted employees no decision has been taken and even deserving cases are still with the State Advisory Committees. In Survey and Settlement Department, some of the posts of Tankisars and Imtardars have not been equated at all. The worst part of it is some of the employees have already retired and some are about to retire. I do not understand when the Government is taking a final decision with regard to this. I request the Government to decide early as regards Inter-State Seniority List and equation of posts. I come from Hyderabad-Karnatak area. As you all know, that area is not industrially well developed. We had only two highlights about 10 or 12 years ago; one was the Associated Cement Company at Shahabad and another was M S K Mills, Gulbarga. Two years ago, conditions in M S K Mills deteriorated, but the Government came forward with financial assistance and it has taken up the work to revive it. Now, two or three thousand people are there to be employed and we think the Government will take steps to give more and more assistance. I heard the Finance Minister saying while reading the Budget Speech, that Wadi will be another place where Cement Factory is going to be set up. We really thank the Government for that. At the same time, I would like to give one more suggestion in that connection. The Government should take steps to direct the Management to take maximum number of people for employment there. at least about 60 or 80 per cent from the local area because we have acquired land from those peasants and these peasants will neither have land nor any agricultural produce. If they do not have any employment I do not know what will be their fate. So, this is my suggestion with regard to Wadi Cement Factory. Then in Gulbarga District, there are deposits of Fuller's earth which was found

out about 7 to 8 years ago, but no processing has yet been undertaken by the Department. The Department has encouraged one private party and the bye-products that will be processed from this Fuller's earth will be utilised in the Refineries and this standard bye-product has been certified by the Research Laboratory at Hyderabad, and we are thankful to the Laboratory at Hyderabad.

We have deposits of gypsum in Gundugarthi, a village in Chitapur Taluk, Gulbarga District. This gypsum is utilised in the manufacture of cement. The Associated Cement Factories at Shahabad are importing gypsum from Rajasthan. When we are having good gypsum deposits, our Government should take early steps to process it. Or, they must encourage some private parties to process this gypsum.

One important thing that we should note in this Budget is, no taxes are levied this time.

(Interruption)

I think the Government is seriously thinking of collecting all the taxes already levied. If they seriously think of having this job done, I think we need not think of more resources for running the affairs of our State. By doing so, we can attract the Central Government for more financial assistance.

For the first time in the history of Mysore, we are giving concession to Government employees, to the pensioners and also to old age people. As regards the concessions given to old age people, I would like to make one suggestion. It is conditional. It should be made unconditional As regards the concessions to widows of Government employees, no decision has been taken. I request the Government to take early decision. 'With the these few words I close my speech.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್‌ಪಾ (ಬಾಗೇವಾಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿಯರೇ 1964–65ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡಿ ಈ ಉಳಿತಾಯ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಣತನದಿಂದ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಇಂತಹ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಹೊಸತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಾಕದೇ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಂತಹ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಮುಂದಿನವನ್ನು ಮಾಫ್ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಬಾಹಿಗೆ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟಿಗೆ, ಕೆರೆಗಳಿಗೆ, ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಫೀಜು ಮಾಫಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟುಬರದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಣ ಖೋತಾ ಆಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಸಾರಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ್ಳಷ್ಟು ಏನು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೆಸರು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದರೆ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ತವರುಮನೆ. ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಹಾರಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 20 ಇಂಚಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು : ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಗಂಡನಮನೆ ಯಾವುದು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಷಾ.–ರಾಯಚೂರು, ರಾಮದುರ್ಗ. (ನಗು). ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆರೆ, ಬಾವಿ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ಅದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಒದಗಿಸಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗೆ ಹಣ ಹಂಚಿರುತ್ತಾರೆ, ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಬಾವಿಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ,ಗ್ರಾಮಸೇವಕರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ತಿರುಗಾಡಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ಕಡೆಗೆ 600 ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನರಕಾರದ್ದು 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾಯೋಜನೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಕುಳಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 110 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 60 ಮಂದಿಗಳ ಅರ್ಜಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು? ಕಲ್ಲಪ್ಪಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ? ಮಲ್ಲಪ್ಪಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆ ? ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 17 ಕೆರೆಗಳು ಮಂಜೂರು ಆಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಉಳಿದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವದಿಗಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವುಕಡೆ ಸರ್ವೇ ಆಗುವುದು ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಅವಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆದ ಹೊರತು ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರಬರುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಯೋಜನೆ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ ಇಂಡಿ-ಸಿಂದಗಿ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ—ಆದರೂ ಕೂಡ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆ ಆಗಲೇಬೇಕು.

ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ ದೃಷ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆಗೂ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ.—66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಷಾ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ಡಿ. ಎಲ್. ಬಿ. ಗೆ ಸೇರಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಆ ರಸ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳು, ಗಾಡಿಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ತಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಡಿ ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತೀರಿ, ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. 25 ಮೈಲುಗಳ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ 5 ಮೈಲಿಯನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿನಬೇಕು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಮೇಲೆ ಅವರು ದೃಷ್ಟಿ ಇಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಅದು ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಂಗಾರುಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಯಿತು. ಬೆಳೆಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂಗಾರು ಒಂದು ಮಳೆ ಮಾತ್ರ ಬಂತು. ಅದು ಬಂದಕೂಡಲೇ ಜೋಳ ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಗೋದಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೀಜನ್ನಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಸೋಲಿಗೆ 2 ಕಡೂ ಜೋಳ ವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಡವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಭಾವಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಕಡೆ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಲನ ದೊರೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೂಡಲೇತಕ್ಕಕ್ರಮ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಳೇಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ

ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಬರುವ ಕಡೆ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸಿನವರು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ. ಒಂದುಸಲ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿದಾಗ ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ ಟಿಕೆಟ್ಟೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಹಣಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನೌಕರರಿಗೆ ಭಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಚಿಲ್ಲರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಟ್ಟರೂ ಕಡಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳೇ ಇಲ್ಲ, ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷುರಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕಡಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಷೆಲ್ಟರು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದು. ಇತರಕಡೆ ಕಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶಾಲವಾಡಲು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬಿಸಿಲು ಸೆಖೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿನ ಷೆಲ್ಟರನ್ನು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಬಾಗೇವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಹೋದಸಲ ಹೇಳಿದೆ. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯವರೆಗೆ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪವರ್ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತೆಲಗಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಲಗೂನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ (ಗುಲ್ಬರ್ಗ).—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಖೋತಾ ಎಂದೇಕೆ ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಲಮಿನಲ್ಲಿ 1963–64ರಲ್ಲಿ 787.66 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ಸಲ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರೆ 450 ಲಕ್ಷ ಬರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ 3–3½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. 70 ವರ್ಷ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬೇಕಾದ ಮೊಬಲಗನ್ನೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ 7 ಲಕ್ಷ ನಾಮಿನಲ್ಲಾಗಿ ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷತನದಿಂದ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಓದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್ 35ನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಲೇಬರ್ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಜತ್ತಿಯವರು ಕರೆತಂದು ಎಸ್. ಜಿ. ಓ. ಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ನೌಕರರು ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸಂಬಳವೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಈ ದಿವಸ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೊಡಲು 1—1½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು, 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ವಿಶ್ರಾಂತಿವೇತನ, ವಿಶ್ರಾಂತಿವೇತನ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಸಹಾಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

11-00 A.M.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ತಾವೇನೋ ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಸೇಲ್ಸ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ನುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಈಗಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ)

ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ರಿಲೀಫನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೇಡುವುದು ಎಂದರೆ ಅನಾಜು ಮೇಲೆ, ಪರ್ಸ್‌ನ್ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಮಲ್ಟಿ-ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಹಾಕಬಾರದು. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಪರ್‌ಸನ್ ಬ್ರೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ರೇಟುಗಳು ಕೂಡ ದಿನೇ ದಿನೇ ಏರುತ್ತಿವೆ. ನಾನಾಗಲೇ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ತೊಗರಿಬೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅದರ ಸೀಜನ್ನು. ಹೊಸಕಾಳು ಬರುವ ಕಾಲ. ಈಗಲೇ ಧಾರಣೆ ಏರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನಾರು ತಿಂಗಳು ಇದ್ದರೆ ಬೆಲೆಯ ರೇಟು ಇನ್ನೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕುವುದನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ತಕ್ಕಂತೆ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಸೆಂಟರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಷೇರುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ step-motherly treatment ಆಗಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟು ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಫಾರಿನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜನ್ನು earn ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಗಳಿಗೆ ಚೀಪ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇನ್ನಿತರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಕೃಷ್ಣ—ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಪಾಲು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ Iron ore ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಬಳಿ ಒಂದು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಿಯೂ commitment ಮಾಡಿಲ್ಲ ಕೆಟ್ಕೊಲೆಯುಂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮದರಾಸಿಗೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು Sugar Plant ವಿಷಯ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ field 3—4 ಎಕರೆಗಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಆದರೂ ಇದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ replacementಗೆ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೈಲಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸರಕಾರದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು-ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಎಲ್ಲ ರೈಲಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳೂ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಂದರು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಂದರಿರುವಾಗ ಖಂಡ್ಲ ಪೋರ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರಕಬೇಕು. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಂಡ್ಲ ಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಕು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನಲ್ಲೂ ಮಾಡಿದರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸುಗಳನ್ನು ತಗೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಮುಂದೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನಿಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

(Interruption.)

ಅನಂತರ ನಿಮ್ಮ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Sugarನಲ್ಲಿ + 2.0 Cementನಲ್ಲಿ + 4.4. ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲದೆ.—ನಾನು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡುವ ನೀವು ಸಕ್ಕರೆ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಜನ ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನೂ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತರದ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈಗ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ರಿಲೀಫ್ ಸಿಕ್ಕುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಟನ್ನುಗಳ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1961-62 ರಲ್ಲಿ 1,26,829 ಇದ್ದದ್ದು 1961-62ರಲ್ಲಿ 1,29,256 ರಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟಾಗಿದೆ. 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತು ನಕ್ಕರೆಯೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆದದ್ದು ಯಾರ ಕೈಗೆ ಹೋಯಿತು, ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಯಿತು ಮತ್ತು ಜನಕ್ಕೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಲಾಭವೇನು ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ (ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ Foreign Exchange ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತುಚ್ಛವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಇದೆ, ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ ಏನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಪೂಲ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾವೋಷಿ.—ಈ ವಿಷಯ ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಏಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನೀವು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕೆ. ಜಿ. ಸಕ್ಕರೆಗೆ 1-24 Np. ನಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಜನ 2-50 ರಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ ಸಾಧುವಾದುದೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಪೊಸಿಷನ್ ಏನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ 50 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತುಂಬಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ 120 ಕೋಟಿಯಷ್ಟನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಷುರುಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಬನಪ್ಪ ನವರು ಹೇಳಿದರು ನಿಮಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ನಿಮಗೆ 15 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಯಾವ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಹೇಳುವುದು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕುಡಿಯುವವರನ್ನು ಬಿಡಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕುಡಿದೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನರಾದ ಬಡವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ದುಡ್ಡು ಉಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. Country liquors ಹಾಗೂ illicit liquorsಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ Alcoholic poisonous dosapsಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಜನ ಕುಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Country liquor bottle 10 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗೇ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ತಂದು ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಬಡಜನರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೂಡ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಪಾನನಿರೋಧ ತಂದರೆ ಜನರ ಪ್ರಕೃತಿ ಕೆಟ್ಟು ಅನೀತಿಯು immorality ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ಸರಕಾರ ಸಪ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಇನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಮನೆಕಟ್ಟಲು interest free cost ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

Sri B. D. JATTI.—Instead of giving subsidy, the benefit should be in the form of interest.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ ನಾಮೋಷಿ.—ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟು ಮಾಡುವಾಗ ಶೇಕಡ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯಂತೆ ಸಾಲಕೊಡಬಹುದು ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪ ಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಡಿಸಿಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. This is still under consideration ಎಂದು ಇವೊತ್ತು ಒಂದು, ನಾಳೆ ಒಂದು ಎನ್ನುವಂತೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಆಡಳಿತದ ಕೆಲಸಗಳು ತಡವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ತಡವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈಚೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನರಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದಾಗ "it is entirly in the hands of the State Government" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆಂತ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ನಾವೀಗ ನಿಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನನ್ನು ಎಂದು ಅಷ್ಟು rigid ಆಗಿರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪಿನಿಯನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಇದರಿಂದ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತಕ್ಕಿಂತಿಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ನೆಲುವಾಗಿ ಇಡಿ. ಮುಂದೆ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ಲಾನು ಹಾಗೂ ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ unemployment ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನಂತರ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು Emotional Integration ವಿಚಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಬನಪ್ಪನವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಟರೆಸ್ಟಿನವರು. ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರು ನಾವು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಎನ್ನುವ ಈ ಮಾತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಧಾವಿಗಳಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾವು ಮೈನಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು Hyderabad area undeveloped when compared with other states ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಪಂಡಿತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ facts and figures ಹೇಳಿದರೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

For Education there is 9 per cent. Out of which 4 per cent is toward High School and for all merged areas it is from 9 per cent to 10 per cent and in these case of old Mysore it is from 35 per cent to 45 per cent and in this 40 per cent in Bombay area alone.

ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭಾವನೆ ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲೂ ಬರಬೇಕು. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿವೆ. ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಇವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರು ಅವರು ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು, ಇವರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರು, ಇವರು ಬಾಂಬೆಯವರು, ಇವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಇವರು ಆ ಜಾತಿ, ಈ ಜಾತಿ ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ತಮ್ಮೆರಲ್ಲೂ ನಾನು ಒಕಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು. ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಸರ್ವರಲ್ಲೂ ಉಂಟಾಗಬೇಕು; ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕರಭಾರರಹಿತವಾದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡದೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ವರ್ಷ ಅವರು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಯವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಒಂದು ಆ ಸರ್ ಛಾರ್ಜನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಗೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೂ ಸಹಾ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ನಿಲುವನ್ನು ನಾನು ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ವಂಶರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗಿನ್ನೂ 50—60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣದ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತೀರೆಂದು ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದಾಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದಾಗ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕೋಣ ಎಂದೂ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೇನೆಂಬದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಬಹಳ ಚಾಣಾಕ್ಷರು. ತೆರಿಗೆ ಹೊರತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಯಿರತಕ್ಕ ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಆಯೋಗ ಮಂಡಲಿಯಲ್ಲೂ ಏನು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎಂದರೆ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ತಜ್ಞರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸೋಜಿಗವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಭಾಗದ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60—80 ರಷ್ಟು ಜನ ಒಂದು ಎಕರೆಯಿಂದ 5 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೆಕರೆಯಿಂದ 10 ಎಕರೆವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಶೇ. 80 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ ವಿಚಾರವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗದ ಜನರು 10 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಪಟ್ಟು ಜಮೀನು ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ವ್ಯವಸಾಯ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಶೇಕಡ 70-80ರಷ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಪಿಥವಾದಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸುಂಕ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಾಗ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ—ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಈಗ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಗ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ತೆರಿಗೆಗಳ ಬಾಕಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದಂಥ ಸಾಲಗಳೂ ಕೂಡಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ನಿಂತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಿದರ್ಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿಜಿಲೆಂಟಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಹಣವನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೈಗಾರಿಕೆ

(ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಗಳೂ ಕೂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆನೇಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸವಿದೆ. ಕೇವಲ 3-4 ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಸ್ಪ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ scope ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯೇನೂ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅತೃಪ್ತಿ. ಧಾರಣಿವಾಸಿಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮಾಧಾನ ಕೂಡ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅರಿತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಕಠಿಣವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಏನು ಒಂದು ಕ್ರಿಟಿಕಲ್ ಡೇಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಒದಗಿಬಂತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನೆರವೇರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ದೇಶ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ, ಸರಿಯಾದಂಥ ಅನುಕೂಲ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಒದಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಈ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ಬಹಳ ಗಾಬರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಲೇ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾದಂಥ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೂಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಇಲಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟುವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದುವೋ ಅವನ್ನು ಆಯೋಗದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಅದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಸುಧಾರಿತ ಬೀಜಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ತಗಲಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ನೀರಾವರಿ ಚರಂಡಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡುವುದು, ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು-ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲ ರೈತನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕು-ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕಾರು ವಿಷಯಗಳು ರೈತನಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಮತ್ತು ಭೂಸಂಪತ್ತು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸುಧಾರಿಸಿದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದಾಗಿ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ರೂಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಅಷ್ಟು ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೀಡ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಗ್ರೋಯರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಹಾಗೆ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆದರೆ ಶೇಕಡ 5 ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೆಲಸವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪಾನ್ತ್ರಪಿಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸೀಡ್‌ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹತ್ತಾರುವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸೀಡ್‌ಫಾರಂಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಜಾಗವನ್ನೇ ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆಯಾಗದಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಮಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ನೀರಿನ ವಸತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ವಸತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೀಡ್‌ಫಾರಂಗಳನ್ನು 50-60 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೂಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೀಜಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಸೀಡ್‌ಫಾರಂ ಕೂಡ self-sufficient ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ಚ್ ಇಲಾಖೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಜ್ಯೈಂಟಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

†ಶ್ರೀ ಎಂ.ವಿ. ಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಸಮಾಜವಾದ ಮತ್ತು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಈ ಎರಡು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಬಂದರೆ ಲೇಬರ್ ಅಥವಾ ಕೂಲಿಗಾರರೆಂದು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಡಜನರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೌಕರರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಂದ ಶಬ್ಬಾಷ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು 100ಕ್ಕೆ 10 ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರಲಾರರು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 30ರಷ್ಟು ಜನ ಭೂಹೀನರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭೂಹೀನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಲೇಬರರುಗಳು. ಸೋಷಲಿಜಂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ತೀರಾ ಬಡವರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಏನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. 5 ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು 300 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವರಮಾನವಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಗಾರವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 4-6-8 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಭೂಹೀನರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿದೆಯೇ? ಈಗ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿಹೋಗಿವೆ. ಬಡಜನರೇನು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಖ ದೊರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ಸುಖ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಲೇಬರ್ ಮಿನಿಷ್ಟ್ರರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲೇಬರ್, ರೈಲ್ವೆ ಲೇಬರ್, ಸರ್ಕಾರದ ಲೇಬರುಗಳು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಾ ಭೂಹೀನ ಜನರೇನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಕ್ಕಲುತನ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. 100ಕ್ಕೆ 30 ಜನ ಇರತಕ್ಕ ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. utilisation of labour in the rural areas ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೂ ಕಾಲು ಅಥವಾ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು 2 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಕ್ಯವಿದೆಯೇ? ಅಥವಾ ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಇವರಿಗೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರಾ ಬಡವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಭಂಗೀ ಜನಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಂಗೀ ಜನಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬರುವ 5-10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಭಂಗೀ ಜನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 10 ಜನ ಆದರೂ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಭಂಗೀ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಶೆಟ್ಟಿ)

ಜನಗಳು ಮಾಡುವಂಥಾ ಕೆಲಸ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗೌರವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಮನುಷ್ಯನ ಗೌರವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೀಳುತನವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಂಗೀ ಜನರ ಉದ್ಯೋಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಭಂಗಿ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮೂಗು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಗದಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. ಭಂಗೀ ಜನಗಳ ಹೊಸ ತರುಣರು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಂಗೀಪಾಯಿಖಾನೆಗಳನ್ನು (ಎತ್ತುವ ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನು) ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ವರ್ಷ್ ವರ್ಷ್ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಹಳೆಯ ರೀತಿಯ ಕಕ್ಕಸುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಭಂಗೀ ಜನಗಳು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಭಂಗೀ ಜನರನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಲೇಬರುಗಳಿಗೆ ಸುಖವನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ನಲುವಾಗಿ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸೋಷಲಿಜಂ ಸುಖ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಈಗ ೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬಹುದೆಂದು ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಶೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆದದ್ದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವಂಥಾ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಟರ್-ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ತಮಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಇಂದು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನಾಳೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ತಾನು ಇಂಥಾ ಜಾತಿಯವನು ಎಂದು ಒಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಫೀ ಕನ್‌ಸೆಷನ್ ಫಾರಂ ಭರ್ತಿಮಾಡುವಾಗ, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಫಾರಂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಲ ಮಾಮಲೇದಾರರ ಕಛೇರಿಗೋ ಅಥವಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಅಥವಾ ಎಂ.ಎಲ್.ಸಿ. ಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೋ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ಮೂರು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಗಿಯುವತನಕ ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಆಗಬೇಕು. ವರ್ಷ್ ವರ್ಷ್ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳು ಎಂದು ಇವೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಹೋದಸಲವೂ ಹೇಳಿದೆ: ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರ್ಯದ ಜೊತೆಗೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಖಾತೆಯನ್ನೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಖಾತೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. Man maketh a ministry, minister maketh a ministry. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಖಾತೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುವವರೆಗೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಖಾತೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾನು ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೂರಕ್ಕೆ 60 ಇರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಮರಾಜ್ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. Un-organised labour, unprotected labour, ಭೂಹೀನರು, ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಏನೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡದ ಹೊರತು ಅವರು ಕೊಡುವ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಏನೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಚೀಲ ಜೋಳಕ್ಕೆ 40-50 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಅದು 60 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಆಗಬಹುದು ? ಹೀಗಾದರೆ ಬಡವರು ಕಾಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈಗಲೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಭವಿಷ್ಯ ಅದರ ಅಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಸುಖದಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲೇಬರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚೇರ್ಮನ್ನರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೇಬರ್ ಕೇಸುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೇಬರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಆಗಿರಕೂಡದು. ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬೋನಸ್ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ ಸಮವಸ್ತ್ರ ಇಂದು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಬೋನಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಲೇಬರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಚೇರ್ಮನರಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ (ರಾಮನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿ ಅವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ಸಲ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹೊರಿಸಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎನ್ನುವ ಮಾತಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಲ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ, ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಗೆ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ, ಮೆಡಿಕಲ್, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಲ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಉಳಿತಾಯದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಆಯವ್ಯಯ ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರೀತಿಯಾಯಿತು ಎಂದಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವು ಅಗತ್ಯ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಹತ್ವ ಇರಲಾರದು. ಇದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಯಕ್ಷಿಣಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದೆಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯ ಗೌಡ)

ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನೂ ನಾನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಅದೆಲ್ಲ ಸರಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಕೂಡ ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದು ಅನುಚಿತ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಚಿವರೇನೋ ಈ ನರ ಕೃಪೆಮಾಡಿ ನಾನ್-ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಂಚ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏರಿತಕ್ಕ ದವನಧಾನ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ರೂಪದಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ಕ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಲಿವಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ -ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೃಪ್ತರಾಗಿಡಬೇಕಾದುದು ನರಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅತೃಪ್ತಿಗೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ನೌಕರರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟು ತಯಾರಾಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರಕಬೇಕೋ ಅದು ದೊರೆಯದೆ ಅವರು ಹೇಳಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರುವ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ನರಕಾರ ಉತ್ತರ ವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಎಂದಿಗೆ ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ತಮಗೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದು ಕಡೆ ಈ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲರುವವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಮೈಗಳ್ಳತನ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟು ಮಂದಿ ಈಗ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣವಿದೆ. ಜಾತೀಯತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾವನೆ ಈ ಕೊಳಕು ಭಾವನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ತಾವೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಂತಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯಾಭಿಮಾನ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನರಕಾರ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿನುವುದಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದವರಾದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ವರ್ಗ ಅಥವಾ ಬಡ್ತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ತಮಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ರಾಂಘನವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ತಾವು ಅವರ ಜಾತಿಯವರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ತಮ್ಮ ಕೆಲನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇಂತಹ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳಿವೆ. ಈ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನರಕಾರಿ ಕೆಲನ ಎಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ನರಕಾರದ ಯಂತ್ರ ನಾವಕಾಶವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ನರಿಯಾದ ಹತೋಟಿಯಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನರಕಾರಿ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ನಮ್ಮ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆನರು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯನನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಏನು ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಶೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಜನರ ಹೆಸರನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗವಿಲ್ಲ. ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನೋಡಿ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೆಕೆಂಡರಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಮೇಲಿನ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದರೂ ಕೂಡ, ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ವಾಲಿಟಿ, ಎಂದರೆ ಗುಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಟ್ಟರೆ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡದೇ ಹೋದರೆ ಭಾವೀ ಪ್ರಜೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಭೀತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹುಡುಗರನ್ನು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಸಬನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಕಲಿಸಿದರಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಡತೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯೆ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12-00 NOON.

Sri G. V. GOWDA (Palayam).—Mr. Speaker, Sir, at the outset I wish to submit that the financial position of the State is neither bright nor satisfactory. No one much less our Finance Minister, himself, could claim that the finances of our State are either stable or sound. It has been very gloomy for the last 3 years and even the budgt estimates for 1964-65 are also not realistic. I am not without any valid reason in support of my view. The recent Review made by the Statistics and Finance Department has pointed out that so far as 1963-64 though it is claimed by the Finance Minister that we will have about Rs. 220.74 lakhs revenue surplus, there would be a deficit of Rs. 40.13 lakhs. An examination of these budgets for the four years from 1957-58 will make this clear. In 1958-59 we had Rs. 10 crores revenue surplus. In 1960-61 it was to Rs. 2.27 crores. For the first time in 1961-62 we had a higher gap of Rs. 4.66 lakhs revenue deficit and in 1962-63 the revenue deficit was Rs. 208 lakhs. According to the review, even 1963-64 also would end in deficit. So far as 1964-65 is concerned, the other day while presenting the Supplementary Demands the Finance Minister said that it will be surplus, but according to my scrutiny it will not be so. Such being the case there would definitely be a deficit even in respect of the 1964-65 budget on the revenue side. In 1962-63 there was a shortfall both in revenue and expenditure and the decrease in non-tax revenue rose to the extent of Rs. 8 crores and the expenditure on economic development was also less by Rs. 708.35 lakhs compared to the budget

(SRI G. V. GOWDA)

estimates on non-development expenditure which were higher by Rs. 172.22 lakhs. If we examine the relative position of the taxes we will realise in what way we are sailing so far as the finances of our State are concerned. So far as the direct taxes levied by the Central Government are concerned, from 1958-59 we have risen from Rs. 451 lakhs to Rs. 698 lakhs showing an increase of 40 per cent. So far as the State direct taxes are concerned, we have increased nearly to the extent of 60 per cent and if we take indirect taxes levied by the Centre that has taken us nearly hundred per cent from 1958-59 to 1963-64. So the indirect taxes of the State have taken us forward by 105 per cent. Taking an over-all picture of indirect taxes, there is an average increase of 100 per cent from 1958-59 to 1963-64 and the relationship between direct and indirect taxes on both the State and the Central level is roughly 1 : 2. Look at the quantum of capital expenditure we have incurred for all these years. It has reached to Rs. 700 crores. After spending Rs. 700 crores what is the ultimate result to the common man is the first question that we have to answer. A general survey of the economic trend, as pointed out by the review, will show that the agricultural sector has been at a standstill and the industrial picture also is no brighter. In terms of targets fixed, the achievements during the last three years of the third plan cannot be claimed to be wholly satisfactory. Determined efforts have got to be made to have a higher and more ambitious rate of economic growth. Unless it is more rapid than the growth of population, there is no salvation so far as the economic growth or the betterment of the lot of the common people is concerned and we cannot hope to have a fillip in that direction. It is claimed that we are having a *per capita* income of Rs. 24.50 per month. That speaks of the position of the common man, whether he has been able to develop any purchasing capacity or make both ends meet. It is humanly impossible for him to do that.

Having said this, let me invite the attention of the House to the way in which the State Government is trying to increase revenue. So far as taxes dues, and other principal heads of revenue are concerned, for the last two or three years we have been able to increase by about Rs. 10 crores. In the administrative services we have been able to increase revenue by about Rs. 4 lakhs. So far as expenditure is concerned, to raise an income of Rs. 4 lakhs more, we are spending Rs. 88 lakhs more. That bears no relationship with the revenue that is derived and the expenditure that we are incurring both on revenue account and in respect of debt services is also mounting. We have been saying year after year that the Government of Mysore should have made a strong case before the Government of India and also the Finance Commission and the Centre for some sort of relaxation of the terms and conditions in this matter. As you are aware, we have got hundreds and hundreds of various types of loans given to us under various terms and conditions. The rates of interest in respect of them are also different and it has become

impossible for us to pay the rate of interest prescribed. and make repayment of principal. But we have got to pay as per the agreement under which the sums have been borrowed. When we have got to pay all these things; naturally we find less money for developmenta activities. Unless the Finance Commission are convinced that they have got to make easier the terms and conditions of these various loans, unles they are convinced that there is need for consolidation of all these debts into at least 8 or 10 debts, it is impossible for us to find the money to push through our developmental activities. Inthe near future the fourth Finance Commission is going to be constituted and definitely it will come here and meet the Government of Mysore. I would suggest that the Government should make it a point to see that the Commission is convinced about this matter. The Commission must be apprised that we can pay the Government of India interest on the loans only when the productive works on which they are invested start giving yield. Unless that is done there is no hope for us to pass through the critical days ahead. This is one of the most important things that the Government have to do and see that these several debts which are due to the Government of India are rationalised and consolidated and the terms and conditions are made easier.

It has been said that we are taking steps for recovery of arrears as early as possible. I invite attention to page 102 of the Bubget Speech Part II and it will disclose that we ary yet to realise more than Rs. 10 crores. Out of the Mysore Sales of Motor Spirit Taxation Act from 1958-59 to 1962-63 there is an outstanding of Rs. 10 lakhs, from the Mysore Entertainment Tax Act from 1958-59 to 1962-63 there is an outstanding of Rs. 12.77 lakhs and from the Mysore Agricultural Income Tax Act from 1958-59 to 1962-63 there is an outstanding of Rs. 123.99 lakhs and under the Mysore Sales Tax Act from 1958-59 to 1962-63 there is an outstanding of Rs. 940 lakhs. This is apart from the Central Sales Tax Act under which there is a clear balance of nearly Rs. 78 to 80 lakhs. This is apart from the Central Tax. There is a clear balance of nearly Rs. 70 to Rs. 80 lakhs and the persons that are yet to be assessed are nearly 79,000 people and the Government have not taken any steps to bring these people within the purview of various assess ments. Unless steps are taken to realise all these outstanding amounts and unless all these persons are brought under assessment and assessment collected, I do not see there is any hope to undertake these developmental activities. The Finance Minister says that it has become practically difficult to cope with the plan. So far as the Third Plan is concerned, he says that he needs nearly Rs. 50 to Rs. 60 crores to fill up the gap. I invite the attention of the House to the speech he has made in the last years Budget., He says:

> " As against the total Third Plan provision of Rs. 110 crores of which Rs. 42 crores has to be found by additionl taxation. As we could not implement taxation measures in the first year, the total yield from all such measures including rationalisation

(SRI G. V. GOWDA)

of water rate and tax on electricity consumption, may not exceed Rs. 28 to Rs. 29 crores in the plan period. Due to the tempo of expenditure, increases outgoings towards repayments of loan borrowed from Government of India, and effect of rise in the emoluments of non-gazetted employees, there will be a total shortfall of Rs. 40 to 45 crores."

For the very same purpose, because we wanted to have the internal resources raised, Sales Tax Act was amended; Motor Vehicles Tax was amended; Land Revenue Surcharge Act was adopted; Entertainment Tax Act was amended and also economy measures as recommended by the A. G. Ramachandra Rao Committee were given effect to as claimed by the Finance Minister; He himself conceded that we will be able to realise an additional taxation of nearly Rs. 25 crores for a period of three years. Such being the case, I do not know where that money has gone or whether that money was utilised in non-developmental activities. According to me they should have realised extra Rs. 6 crores from sales-tax at the rate of Rs. 2 crores per year; from Forest Department they claimed an additional income of Rs. 2 crores for each year and the Government would be in a position to realise Rs. 6 crores; by giving effect to economy measures, they would have saved another Rs. 3 crores at the rate of one crore per year. So we would be in a position to realise nearly Rs. 25 crores during the third, fourth and fifth year of the Third Five Year Plan. Such being the case, we were all under the hope that we would have raised internal sources of Rs. 42 crores that were required for plan activities. But now to say we want another Rs. 50 to Rs. 60 crores to meet the development activities is something beyond any stretch of reasoning. Even mid-apprisal of Third Plan has definitely shown that there are 60 to 70 per cent shortfalls in achievement in that direction. If I were to refer to some of the paragraphs of the Finance Minister's speech, that would definitely show how we have thoroughly failed in implementing plan schemes. So far as small savings scheme is concerned, the Finance Minister claimed that it has proved to be a very successful one. No doubt so far as the target is concerned, we have achieved success. But what is the primary object of this small savings scheme? It is to make as far as possible the middle class, upper middle class and upper poor class people save something and invest it in the schemes. Has it been done? Who are the investors here? Except the labourers in Bhadravathi Factory, the other investors happen to be only the rich people who would as well also invest if the Government were to float a public loan.

Sri B. D. JATTI.—Recently I had been to Gulburga. There it is the villagers who invested in this, and not the rich people. We are not enamoured of rich people.

Sri G. V. GOWDA.—Let the Hon'ble Minister get a list of those persons. To my knowledge except the factory workers of Bhadravathi

and elsewhere where this scheme has been introduced and where amounts have been deducted out of the wages, the small saving scheme is thoroughly a failure. Then who are the people that are able to invest ? It is the rich class in society. If the Government were to announce public loans, they are prepared to invest in public loan also.

Sri B. D. JATTI.—In Gulburga Jail I collected Rs. 8,000 from the people who are convicts. Then what more does he want ? Are there any other persons who are poorer than convicts ?

Sri G. V. GOWDA.—Collecting Rs. 8,000 or Rs. 5,000 is not the criterion. The amount collected now is nearly Rs. 15 crores. What percentage of this, the upper poorer class people have contributed ? That is the criterion by which we have got to see whether the scheme has been successful. If it is not successful, why do you adopt this scheme ? You can float a loan and get it from the Banks and rich people. It is claimed that the *per capita* income is about 80 naya paise per day. Such being the case, when the consumer price is going up, is it humanly possible for anybody to make an investment ? From that point of view, this scheme is a thorough failure. Who are those people who have contributed ? There must he people who have got money which is not accounted for. In my opinion there are a very large number of people who can find money and who have got money still unaccounted for. It may come to Rs. 20 to 25 crores. What steps have the Government taken to check it ? This morning I read that the Hon'ble Education Minister has made a statement in the Council that the Government is going to introdue XI standard in some of the selected schools. I wish to ask one question whether the Government have got qualified personnel to teach XI standard which is equivalent to Pre-University Class and whether they have got the required equipment, required laboratory and the required finance atleast. Already we have allotted Rs. 22 crores for Education and in the face of these things, how could Education Minister introduce XI standard when the University is doing the same ? Tne University Syndicate has taken a decision that they want to introduce two year Pre-University Course from 1965-66. Such being the case, the Government should have given thought over this matter. The standard has already deteriorated. By introducing the 11th standard without qualified personnel, it will further deteriorate. How many M. A. and M. Sc. graduates are there ? Are they having necessary science and laboratory equipment ? Without all these things, it becomes a farce to say that they could have introduce the XI standard. The Universities are there to open colleges and they well take care of it; unless it is settled whether P. U. C. is one year or two-year course, to say that examination is to be conducted by the University and control will be exercised by the Education Department, is something ridiculous. Therefore, I am saying it has got to be postponed. One sentence with regard to Federal University. It is said that there is need for Federal University. But where is the money ? When we want so much of amount for other developmental works, especially irrigation, we have got to give.

(SRI G. V. GOWDA)

much more attention to medium and minor irrigation, even the Planning Commission has been advising time and again that we must bestow attention on medium projects which will give us quick returns, there is no use of diverting funds in the name of Federal University. I hope something better will be done to see that revenues are improved.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ (ತುಮಕೂರು).—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ 1964-65 ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ನರ್ಕಾರವು ನೆರವಿನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ಯ್ತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿನಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡಿರುವ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿನಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ನರ್ಕಾರ ಹಿಂದೆಮುಂದೆ ನೋಡಬಾರದು. ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿನುವುದರಿಂದ, ಹಳ್ಳ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಪಿಕ್-ಅಪ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆನಲು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನುವುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿನಬಹುದು. ಹೊಸ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 25 ಭಾಗವನ್ನು ರೈತರು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಮುಂಚೆ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿಕೊಡಲು ಮುಂದುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನರಕಾರದವರು ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿನುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವನ್ನುಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆನುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೋ ಅಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸಾಲನಿಕ್ಕಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ, ಮುಂಜಿಗಾಗಲಿ ಆ ಸಾಲ ದೊರೆಯಬಾರದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ 8,400 ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವು ಕೆಲನ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನರಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವೈರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನರಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವೈರನ್ನು ತರಿನಲು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ವನೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ ರೈತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನರಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ನರಕಾರದವರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಡ್ಡಾಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ರೈತ ಉಪಯೋಗಿನುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಥವಾ ಇತರೇ ನೌಕರರು ವಿರೋಧಿನಿ ಮುಷ್ಕರೆ ಹೂಡುವಂತೆ ರೈತ ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ದೇಶವೇ ತಲೆಕೆಳಕಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಶದ ಜೆನ್ನು ಮೂಳೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ರೈತನ ಹಿತ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಾಧನೆಯಾಗಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಕೊಡುವ ಹಣ ರೈತನಿಗೆ ನವಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮಾರ್ಚ್, ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೇ, ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇವಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ

ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವನು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಆಡವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆಯವರು ಸಾಲಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದ ಹೊರತು ರೈತ ಬಾವಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಅವನು ವಾಪಸು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗ ತಗುಲಿದರೆ ಆ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದೀಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೆಳೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇಲ್ಲ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಮೂಲಕ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ.—ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಇಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದು ಸಸಿ ನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ ಔಷಧಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ರೇಯರ್ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ರೋಗ ತಗುಲಿದ ತಕ್ಷಣ ಆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತಗಲ ತಕ್ಕ ರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

1964-65 ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಇದು 1.43 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನುಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಸಬ್ಸಿಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಶೇಕಡ 25 ರಷ್ಟು ಸಫಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬಹಳ ಜಮೀನು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ರೈತನು ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರಕಾರನವರು ಆದೇಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾಲೇಜನ್ನುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತಾ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದಾಗ ಕೊಟ್ಟ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು 100 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 78 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಚರಂಡಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಡ್ ಮಿಲ್ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದ್ದಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಹಂಚಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಕೋಟಾ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಹತ್ತಿರ ಸಕ್ಕರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ದಿನಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಅವರು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ತಗೆದು

(ಶ್ರೀಮತಿ ಜಿ. ಸಿ. ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ)

ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಮೂಟೆಗಳಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ವಾರಕ್ಕೆ 50 ಕೆ. ಜಿ. ಅಥವಾ ಒಂದು ಮೂಟೆಯಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕೋಟಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತ್ಕವರು ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಾಚಣಿಗೆ ತಯಾರಿಸುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಊಬಲು ಮತ್ತು ಕಡಬಲು ಎರಡು ಜಾತಿಯ ಮರಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿಡಬೇಕು. ಸಾದೆಗಾಗಿ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯದಂತೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕುಂಠಿತವಾಗದಂತೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ರೋಪ ಬರುವಂತೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ನೀಡ ಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಖಾತೆಗೆ 730 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂಬ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದ ದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲ, ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ ಟ್ಯೂಬುಗಳು, ಪಿಲ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ವೈದ್ಯರಲ್ಲಿ ದಯೆ; ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಬಹಳವಾಗಿರಬೇಕು, ರೋಗಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದರೆ, ವೈದ್ಯರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಅವತ್ರೆಗಳು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಜಾಗವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗಿ ಹಿತವಾಗಬೇಕು. ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಟಿ. ಬಿ. ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಸರಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ಇಷ್ಟು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet again at 12-30 P.M. on Monday ?

———

The House adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Twelve of the Clock on Monday, the 9th March 1964.

WD 2487—GPB—900—20-5-1964